

Delårsrapport per 31 mars 2021

Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ekonomi	3
Ekonomi, drift (per verksamhet).....	4
Covid-19.....	6
Investeringar.....	6
Personal	8
Effektivitetsanalys	9

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga Resultaträkning

Bilaga 2: Bilaga Verksamhetsstatistik

Sammanfattning

Ekonomi

Restriktionerna på grund av coronapandemin har under början av 2021 påverkat verksamheterna mer än tidigare då vissa verksamheter har varit helt stängda, vilket har medfört en stor andel minskade intäkter. Nämnden har verksamheter som till viss del finansieras av externa intäkter och nu när dessa intäkter uteblir förändras förutsättningarna för nämnden att nå en budget i balans. Helårsprognosen för nämnden är -11,2 mnkr varav en negativ effekt på -12,3 mnkr är medräknat kopplat till negativa konsekvenser på grund av coronapandemin. Intäktsbortfallet kopplat till coronapandemin är ackumulerat januari-mars -4,6 mnkr. Budgetavvikelsen för intäkter 2020 var på helåret -4,4 mnkr.

Ett antagande är gjort i prognosen att intäkterna kommer följa utvecklingen som varit till och med augusti för att sedan återgå till normalläge under hösten.

Resultatet för perioden jan-mars 2021 är +2,1 mnkr. Förklaringen till den positiva avvikelsen är att inköp av varor och tjänster inte har genomförts som planerat under perioden samt att bidrag inte har utbetalats i linje med budget.

Personal

Antalet medarbetare har varit konstant till antalet. Sjukfrånvaron för både korttidssjukfrånvaron och långtidssjukfrånvaron har ökat markant till följd av coronapandemin och de restriktioner som den har föranlett. Dessutom har förvaltningen haft i uppdrag att verka för normalisering och verksamheterna har varit tillgängliga och öppna så långt som möjligt. Förvaltningen har tidigare år haft en låg och stabil sjukfrånvarosiffra. Då majoriteten av kultur- och fritidsförvaltningens medarbetare ofta möter kommuninvånarna, Huddingefamiljen, fysiskt, har det varit viktigt att medverka till att minska risken för smittspridning av Covid-19 under coronapandemin. Medarbetare som har haft minsta symptom har varit tvungna att sjukskriva sig, vilket har resulterat i ökade sjukfrånvarotal.

Effektivitetsanalys

Kultur- och fritidsförvaltningen har jämfört kostnader med verksamhetsresultat inom biblioteksverksamheten. I jämförelsen ingår de utpekade jämförelsekommunerna under tidsperioden 2015-2019.

Analysen visar bland annat att det finns ett samband mellan kostnader och aktiva låntagare. De jämförelsekommuner med störst andel aktiva låntagare har samtidigt jämförelsevis höga kostnader. Huddinge har förhållandevis låga driftskostnader per invånare och samtidigt en mindre andel aktiva låntagare än fyra av jämförelsekommunerna. Under perioden har driftskostnaderna per invånare för folkbiblioteken i Huddinge minskat något. Samtidigt har utvecklingen av andelen aktiva låntagare varit svagt negativ.

Effektivitetsanalysen i sin helhet redovisas i avsnitt 4. nedan.

Ekonomi

Helårsprognosen för nämnden är -11,2 mnkr varav en negativ effekt på -12,3 mnkr är medräknat kopplat till konsekvenser på grund av coronapandemin. Intäktsbortfallet kopplat till covid-19 är ackumulerat januari-mars -4,6 mnkr och helårsprognosen för intäktsbortfallet är -11,7 mnkr. Budgetavvikelsen för intäkter 2020 var på helåret -4,4 mnkr. Restriktionerna på grund av covid-19 har under början av 2021 påverkat verksamheterna i större utsträckning än tidigare då de har varit helt stängda, vilket ger en stor effekt på intäkterna. Trots att verksamheter stängs för allmänheten och att anläggningar inte går att boka som normalt kvarstår de fasta kostnaderna. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska under pandemin stå för en normalisering och ha öppet i möjligaste mån utifrån de restriktioner som gäller. Det innebär att viss verksamhet istället har bedrivits utomhus samt att nämnden har jobbat med ett större digitalt utbud.

Ett antagande är gjort i prognosen att intäkterna kommer följa utvecklingen som varit till och med augusti för att sedan återgå till normalläge under hösten. Förutom Huddingehallen där intäkterna även under hösten är neddragna med 20 % med förklaringen att kunder under året fått sina kort pausade och kommer aktivera dem under hösten och därmed kommer nya kort inte köpas i samma omfattning. Det är också troligt att kunder valt andra träningsanläggningar än Huddingehallen under pandemin.

Resultatet för perioden jan-mars 2021 är +2,1 mnkr. Förklaringen till den positiva avvikelsen är att inköp av varor och tjänster inte har genomförts som planerat under perioden samt att bidrag inte har utbetalats i linje med budget. Personalkostnader ligger också på flertalet enheter positivt efter tre månader. I resultatet för perioden finns negativa effekter av coronapandemin med. Intäkterna har en budgetavvikelse för perioden -6,1 mnkr. Förklaringarna till det

beror på att Huddingehallen har en negativ budgetavvikelse med -3,3 mnkr och övriga hallars budgetavvikelse är -1,3 mnkr. Kulturskolan har budgeterat för att få in 1 mnkr i intäkter i mars men dessa kommer i april och därmed har de en negativ budgetavvikelse på -1 mnkr.

Verksamheter som hade planerats flytta in i Fleminghallen har inte kunnat göra det och därför har nämnden fått merkostnader för tillfälliga lokaler. Nuvarande hyra för de tillfälliga lokalerna är 40tkr/mån. Dessa kostnader kommer nämnden äska utökad ram för i delår 2.

Verksamhet, tkr	Helår			Perioden jan-mars			Perioden föregående år
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Verksamhetens intäkter	31 093	18 731	-12 362	8 948	2 853	-6 095	8 559
Personal	98 523	97 072	1 450	24 088	22 445	1 643	23 493
Lokaler	125 602	126 007	-406	31 400	31 051	349	30 844
Bidrag kostnader	13 642	13 612	30	5 707	2 522	3 185	4 216
Köp av verksamhet	6 673	6 812	-139	1 668	1 303	365	2 380
Övrigt	34 139	33 889	250	8 136	5 494	2 642	6 174
Verksamhetens kostnader	278 578	277 393	1 185	70 999	62 816	8 183	67 107
Årets resultat	247 485	258 662	-11 177	62 051	59 963	2 088	58 548

Ekonomi, drift (per verksamhet)

Verksamhet, tkr	Helår			Perioden jan-mars			Perioden föregående år
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Stöd till kulturverksamhet	2 964	2 964	0	197	42	155	153
Biblioteksverksamhet	31 860	31 860	0	7 854	7 338	516	7 319
Allmän kultur	16 137	16 137	0	3 942	3 118	824	3 403
Idrotts- och fritidsanläggningar	122 890	134 388	-11 498	30 083	32 967	-2 884	29 028
Fritidsverksamhet	27 821	27 949	-128	6 773	6 302	472	6 830
Musikskola/Kulturskola	13 461	13 604	-143	2 661	3 755	-1 094	3 398
Politisk verksamhet	1 208	1 126	82	302	256	46	262
Administration	20 587	20 077	510	4 759	3 675	1 083	4 012
Allmän Fritidsverksamhet	10 558	10 558	0	5 479	2 510	2 969	4 143
Årets resultat	247 485	258 662	-11 177	62 051	59 963	2 088	58 548

I detta avsnitt redovisas en analys per verksamhet.

Stöd till kulturverksamhet

Här ligger bidrag till studieförbund och för perioden redovisas en positiv budgetavvikelse på +155 tkr. Det beror på att bidrag betalas ut under året men inte alltid exakt som budget ligger fördelat. Prognosen för helåret är en budget i balans.

Biblioteksverksamhet

Utfallet för perioden är 7,3 mnkr vilket är 516 tkr lägre än budget för perioden. Den positiva avvikelsen mot budget beror på att varor och tjänster för perioden inte är inhandlat i linje med budget samt att personalkostnader varit lägre. Dessa inköp görs under hela året och på helår förväntas ingen avvikelse mot budget.

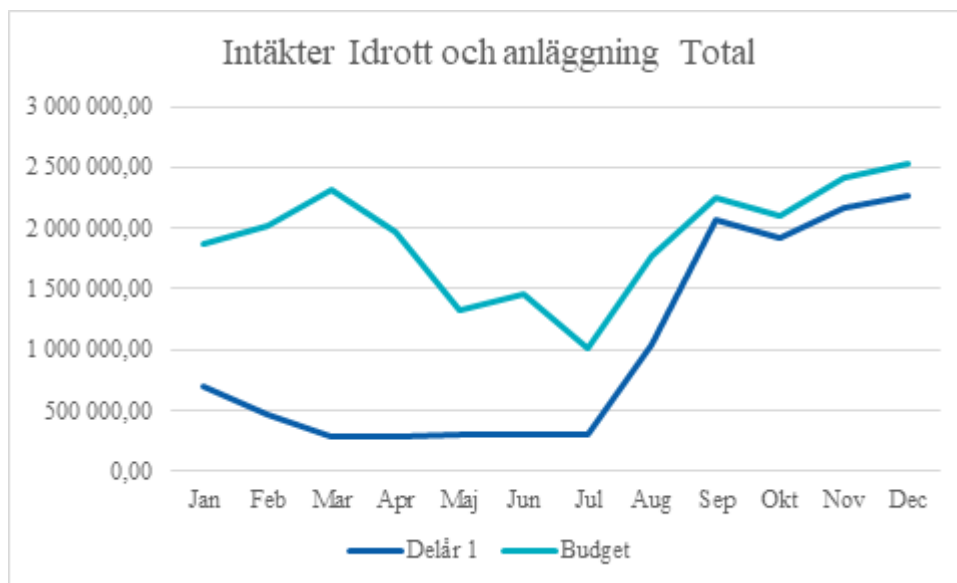
Allmänkultur

Utfallet för perioden är 3,1 mnkr vilket är i linje med föregående år och det är 824 tkr lägre än budget. Den positiva avvikelser mot budget beror på att inköp av varor och tjänster för perioden inte har genomförts som planerat. Under 2020 fick flera utåtriktade aktiviteter ställas in, bland annat Huddinge Jazz och blues, vilket bidrog till ett positivt resultat för denna verksamhet. Under 2021 kommer dessa aktiviteter genomföras på nya sätt. Kostnaden är ännu inte helt säkerställd och det kan komma att bli något lägre än prognostiserat.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Utfallet för perioden är 33 mnkr vilket är 4 mnkr högre än föregående år samt 2,9 mnkr högre än budget. Det höga utfallet beror på att verksamheten till följd av coronapandemin inte fått in de intäkter som är budgeterat. Huddingehallen är den verksamhet som har påverkats mest av minskade intäkter och för perioden jan-mars är avvikelser för intäkter mot budget -3,3 mnkr. Sedan 14 december 2020 är Huddingehallen helt stängd för allmänheten, vilket gäller tills vidare på grund av skärpta restriktioner. Föreningslivet samt skolsim pågår som vanligt, vilket innebär att hallen är öppen och bemanning behövs även om beläggningen är mycket lägre. Intäktsbortfallet förväntas fortsätta tills verksamheten kan öppna upp igen, vilket i nuläget är osäkert när det kan bli. Övriga anläggningar har också lägre intäkter än budget och totalt för hela verksamheten Idrott och anläggning är avvikelser mot budget för intäkter jan-mars -4,6 mnkr. Kostnadssidan har en positiv avvikelse, men det beror på att kostnader inte har inkommit i linje med budget.

Helårsprognosen för idrotts- och fritidsanläggningar är -11,5 mnkr och beror på intäktsbortfall kopplat till covid-19. Ett antagande är gjort att intäkterna fortsatt kommer vara låga eller obefintliga till och med augusti vilket ger en negativ avvikelse mot budget på -11,7 mnkr. Huddingehallen står för den största delen med -7,1 mnkr, Skogås racketcenter - 2,2 mnkr och övriga anläggningar ca -2,4 mnkr. Prognosen är osäker och skulle restriktionerna lätta och anläggningarna kan öppnas upp igen kommer utfallet bli bättre. Diagrammet nedan visar utfallet i början av året samt prognosen delår 1 före resterande del av året i jämförelse med budget.

Fritidsverksamhet

Utfallet för perioden är 6,3 mnkr, vilket är 472 tkr lägre än budget. Den positiva avvikelser mot budget beror främst på att inköp av varor och tjänster för perioden inte har genomförts som planerat. Verksamheten har inte heller bedrivits som normalt. Exempelvis har antalet besökare begränsats, vilket har lett till att personalkostnaderna har varit lägre än planerat. Helårsprognosen för fritidsverksamhet är -128 tkr och beror på högre personalkostnader i Rådsparken som i och med ett högre besökarantal, kopplat till coronapandemin, har bemannat upp.

Musikskola/Kulturskola

Utfallet för perioden är 3,7 mnkr vilket är ca 1 mnkr högre än budget och beror på att intäkterna för vårterminen inte har inkommit. Intäkterna kommer in i april och kommer vara ca 100 tkr lägre än budget. Helårsprognosen för kulturskolan är -143 tkr och beror på lägre intäkter till följd av covid-19.

Politisk verksamhet

Utfallet för perioden är 256 tkr vilket är 46 tkr lägre än budget. Den positiva avvikelser beror på att nämnden under början av 2021 har haft möten digitalt, vilket medför en lägre kostnad. Helårsprognosen är +82 tkr och beror på lägre kostnad för främst möten.

Administration

Utfallet för perioden är 3,7 mnkr, vilket är 1 mnkr lägre än budget. Den positiva budgetavvikelsen beror på att inköp av varor, tjänster och konsulter inte har genomförts som planerat. Dessa inköp görs under hela året och på helår förväntas ingen avvikelse mot budget. Helårsprognosen för administration är +510 tkr och beror på att centrala medel täcker för löneökningen som centralt beslutades i kommunen till 2 % istället för 1,5 % samt andra satsningar i verksamheterna.

Allmän Fritidsverksamhet

För perioden redovisas en positiv budgetavvikelse på +3 mnkr. Det beror på att bidrag betalas ut under året men inte alltid exakt som budget ligger fördelat. Helårsprognosen är en budget i balans.

Nettokostnadsutveckling

Verksamhet, tkr	Jan-mars 2019	Jan-mars 2020	Jan-mars 2021
Stöd till kulturverksamhet	180	153	42
Biblioteksverksamhet	8 023	7 319	7 338
Allmän kultur	3 350	3 403	3 118
Idrotts- och fritidsanläggningar	26 313	29 028	32 989
Fritidsverksamhet	6 529	6 830	6 302
Musikskola/Kulturskola	3 546	3 398	3 755
Politisk verksamhet	343	262	256
Administration	3 700	4 012	3 675
Allmän Fritidsverksamhet	2 094	4 143	2 510

Idrotts- och fritidsanläggningar har en nettokostnadsökning både under 2020 och 2021. Detta beror på uteblivna intäkter till följd av coronapandemin. Övriga verksamheter ligger i linje med tidigare år och mindre avvikelser beror t. ex. på att inköp av varor och utbetalning av bidrag kan ha genomförts under andra perioder tidigare år.

Covid-19

Covid-19, ekonomiska konsekvenser, tkr	Utfall perioden	Prognos helår
Intäkter (minskade - /ökade +)	-4 607	-11 700
Personalkostnader (minskade + /ökade -)	-74	-128
Övriga kostnader (minskade + /ökade -)	-267	-509
Minskade nettokostnader (+) /ökade nettokostnader (-)	-4 948	-12 337

Restriktionerna på grund av covid-19 har under början av 2021 haft stor påverkan på verksamheterna då vissa verksamheter har varit helt stängda, vilket påverkar intäkterna negativt. Intäkterna har minskat med -4,6 mnkr mot budget för jan-mars och helårsprognosen är -11,7 mnkr. Personalkostnaderna ökar i Rådsparken som är en utåtriktad verksamhet som till följd av covid-19 har haft ett betydligt högre besöksantal. Övriga kostnader som ökar är diverse inköp såsom handsprit och munskydd. Nämndens sammanträden som numera är digitala medför en lägre kostnad som på helåret ger en positiv effekt på 82 tkr.

Investeringar

Kultur- och fritidsnämnden har blivit tilldelad en investeringsbudget om 1,5 mnkr till inventarier och maskiner samt 10 mnkr till Snättringe konstgräsplan för 2021. Till detta har nämnden äskat om överföring av 11,8 mnkr från investeringsmedel 2020. Den totala investeringsbudgeten för 2021 blir därmed 23,3 mnkr och fördelas enligt tabellen nedan.

Prognosen för helåret är att nämnden ska använda hela investeringsbudgeten. Utfallet för perioden är 0,2 mnkr.

Snättringe konstgräs Konstgräs ska läggas på Snättringeskolans bollplan. Beställning ska ske inom kort.

Inventarier/maskiner/arbetsmiljö Nämnden har ännu inte beslutat vad dessa medel ska investeras i. En behovsanalys

genomförs under våren.

Rådsparken Utredning pågår om beställning ska ske via HUSF eller via byggfirma som är upphandlad av kommunen.

Eljusspår Trångsund Kontakt har tagits med Vattenfall som är upphandlade och tidigare har renoverat eljusspår i Visättra och Källbrink åt MBF. Beställning kommer att läggas hos Vattenfall.

Satsning på Fleminghallen Under 2020 har beslut tagits som gör att annan verksamhet behöver bedrivas i lokalen och därmed behövs resterade 200 tkr för att anpassa lokalerna till den verksamhet som ska bedrivas där.

Willemaskin Traktor Upphandlingen av traktor blev avbruten under 2020 och under hösten 2020 kom en ny lösning internt inom kommunen fram då en annan förvaltning ville avyttra en traktor i början av 2021.

Café Fleminghallen Avvaktar analys som KSF utför som ska visa vilka möjliga hyresgäster denna lokal kan ha. Vissa beställningar är gjorda men inget ekonomiskt utfall har kommit.

Sprinkler Huddinge Aula Investeringen är beställd hos HUSF och arbetet är snart färdigställt.

Gömmargården miljöföreläggande Bygglov är klart men på grund av överklagande av föreningen till både Länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen har investeringen försenats. Nu har både Länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen avslagit överklagan och därmed kan arbetet fortsätta.

Övriga investeringar

Kostnad för spontanbasket i Visättra har inkommit men inte hela kostnaden för containerlösningen.

	Helår		Perioden	
Investering, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall
Snättringe konstgräs	10,0	10,0	0	0
Inventarier, verksamhetslokaler	0,7	0,7	0	0
Maskiner, utrustning, arbetsmiljöåtgärder	0,8	0,8	0	0
Rådsparken, arbetsmiljörelaterat	1,5	1,5	0	0
Eljusspår Trångsund	4,0	4,0	0	0
Satsning på Fleminghallen	0,2	0,2	0	0
Willemaskin - traktor	1,0	1,0	0	0
Café Fleminghallen	3,0	3,0	0	0
Sprinkler Huddinge Aula	0,4	0,4	0	0
Gömmargården miljöföreläggande	1,4	1,4	0	0
Övriga investeringar Container Visättra, Spontanbasket Visättra	0,3	0,3	0	0,2
Summa investeringar	23,3	23,3	0,0	0,2

Lokaler

Följande projekt är i genomförande- och planeringsfas:

- Nytt stall Sundby, beställning är skickad till HUSF
- Konstgräsplan Snättringeskolan - SVOA anlägger vattenmagasin under 2021. Därefter kommer konstgräs att anläggas på planen.
- Ombyggnation utifrån arbetsmiljöaspekt Rådsparken. *Se kommentar under punkt investeringar.*
- Upprustning löparspår Trångsund. *Se kommentar under punkt investeringar.*
- Gladö ridsällskap har problem med vattenförsörjningen till anläggningen. Arbetet pågår för att hitta en lämplig lösning.
- Fullersta bio är försenat på grund av bland annat överklaganden.
- Åtgärder kring gödselhanteringen vid Gömmargårdens ridanläggning. *Se kommentar under punkt investeringar.*

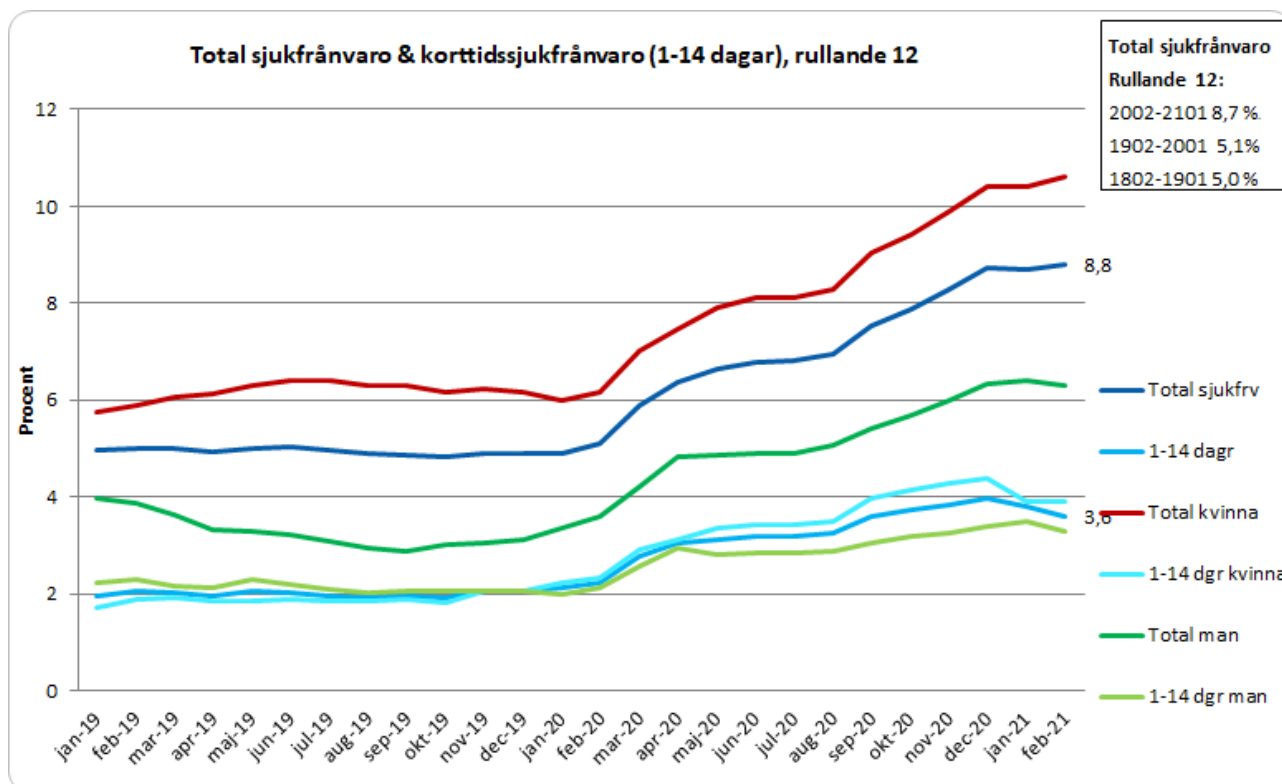
I några fall finns osäkerhet kring hur lokalprojekt kommer att utvecklas.

Skolprojektet Aspen/Palmen har avbrutits vilket påverkar förvaltningen då kulturskolan skulle flytta till de nya lokalerna samt att den tänkta sporthallen skulle anpassas för gymnastik. En annan lösning för kulturskolelokaler behöver ses över i samråd med kommunstyrelsens förvaltning. Frågan om en fullstor sporthall vid Solfagraskolan har aktualiserats av kommunstyrelsens förvaltning. Om beslut tas att bygga en fullstor sporthall skulle denna kunna utföras med gymnastikinriktning.

Personal

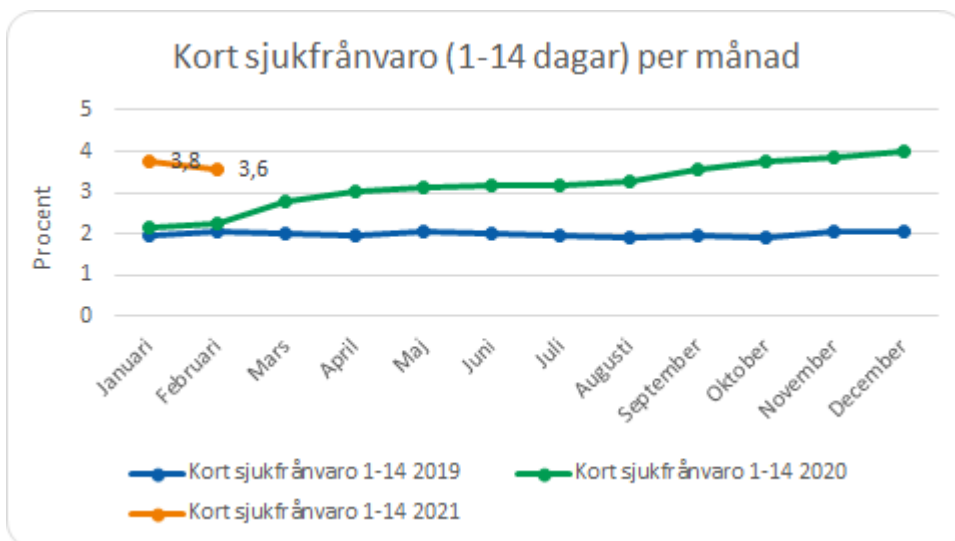
Antal anställda	Mars 2020	Mars 2021	Skillnad
Antal anställda KUF	189	189	0

Antal medarbetare vid kultur- och fritidsförvaltningen är samma som föregående år.

Sjukfrånvaron mäts som rullande 12, d.v.s. ett genomsnitt av de senaste 12 månaderna. Måttet hämtas från kommunens gemensamma beslutstödsystem LIS och uppdateras efter varje månads lönekörning. Observera att innevarande månads sjukfrånvarostatistik enbart innehåller sjukfrånvaro fram till och med lönekörningsdatum och därmed inte är komplett.

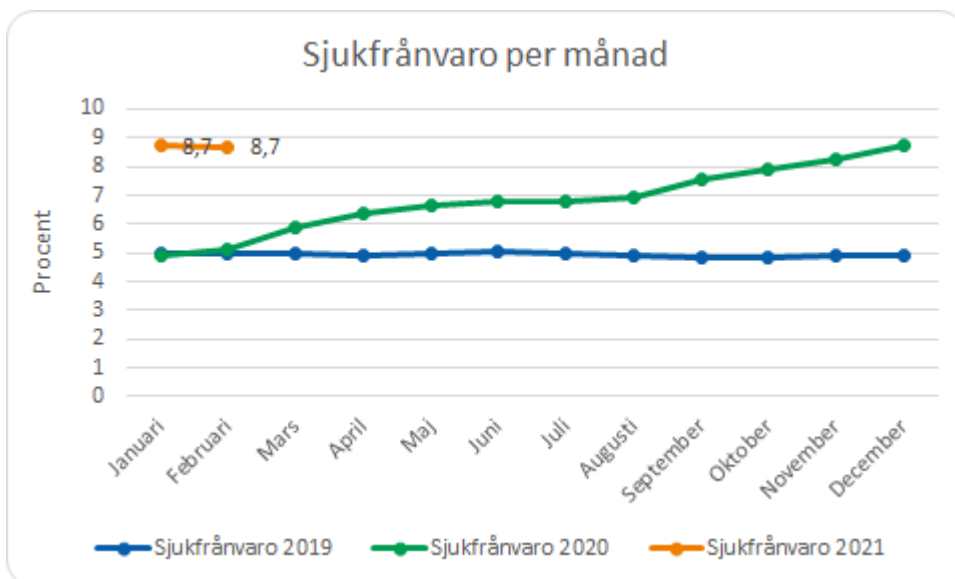
Den totala sjukfrånvaron har ökat med cirka 3,7 % från föregående år. Orsaken till ökningen är coronapandemin som kom under vintern/våren 2020 med direktiv från Folkhälsomyndigheten att stanna hemma vid minsta symptom för att minska smittspridning. Förvaltningen har haft i uppdrag att verka för normalisering och verksamheterna har varit tillgängliga och öppna så långt som möjligt.

Kultur- och fritidsförvaltningen har tidigare år haft en låg korttidssjukfrånvaro på runt 2 %.

För att kunna följa de givna rekommendationerna, riktlinjerna och pandemilagen, så har förvaltningens medarbetare behövt stanna hemma, sjukskrivna vid minsta förkylningssymptom, för att minimera risken för smittspridning av Covid-19. Det har resulterat i en markant ökning av korttidssjukfrånvarotalen.

Majoriteten av kultur- och fritidsnämndens verksamheter möjliggör inte hemarbete, utan innebär ofta fysiska möten med våra medborgare, Huddingefamiljen. Flera medarbetare har också drabbats av Covid-19 med efterföljande långa sjukskrivningsperioder.

Den totala sjukfrånvaron har ökat med cirka 3,7 % från föregående år. Orsaken till ökningen är coronapandemin och direktiven från Folkhälsomyndigheten att stanna hemma vid minsta symptom för att minska smittspridning. Ett nära och aktivt samarbete med chef och medarbetare under pågående sjukfrånvaro och vid återkommande korttidssjukfrånvaro har fortsatt varit ett prioriterat område.

Flera av förvaltningens medarbetare har fått sjukskrivningar förlängda, då medicinska behandlingar, planerade operationer och rehabiliteringar blivit inställda med anledning av coronapandemin, vilket har ökat sjukfrånvarotalet på totalen. Förvaltningen har även flera medarbetare som har drabbats av komplikationer kopplat till coronapandemin och som har föranlett sjukskrivning.

Effektivitetsanalys

Enligt nya instruktioner från kommunstyrelsens förvaltning ska delårsrapport 1 innehålla en jämförande effektivitetsanalys genom att sätta nationellt jämförbara kostnadsnyckeltal i relation till nationellt jämförbara verksamhetsresultat. Följande kommuner ska som minimum ingå i jämförelsen: Haninge, Huddinge, Järfälla, Stockholm, Nacka, Sollentuna, Österåker. I delårsrapport 1 ska fokus vara på att genomföra en inledande analys som därefter ska ligga till grund för en vidare analys i delårsrapport 2.

Kultur- och fritidsförvaltningen har inriktat analysen på biblioteksverksamheten som utgör en väsentlig del av nämndens kostnader och är en lagstadgad verksamhet. Dessutom är tillgången på statistik på nationell nivå inom området god. Analysen bygger på Kungliga bibliotekets folkbiblioteksstatistik där senast tillgängliga data är från 2019. Statistiken bygger på kommunernas egen inrapportering av data.

I analysen ingår de utpekade jämförelsekommunerna och tidsperioden 2015-2019. Eftersom måtten som beräknats för denna analys är baserade på data från 2019 så syns varken effekter av pandemin eller nedläggningen av Trångsunds bibliotek och den begränsade verksamhet som erbjudits i Flemingsberg i statistiken.

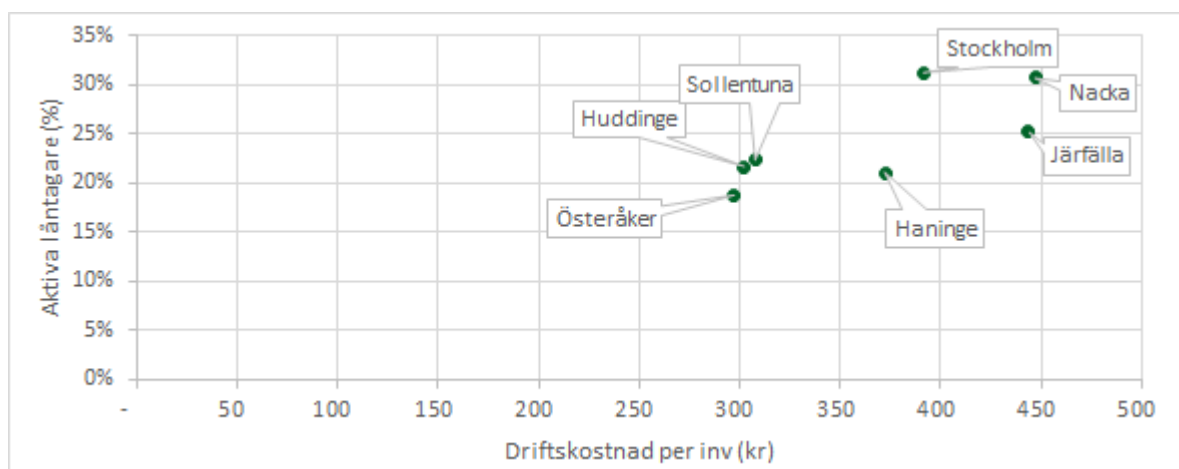
Samband mellan aktiva låntagare och driftskostnad

I diagram 1 har driftskostnaden för biblioteksverksamheten per invånare satts i relation till andelen aktiva låntagare. En aktiv låntagare är någon som gjort minst ett lån på ett folkbibliotek under kalenderåret.

Analysen visar ett samband mellan kostnad per invånare och andelen aktiva låntagare. De jämförelsekommuner med störst andel aktiva låntagare har samtidigt högst kostnader i (Järfälla, Nacka, Sollentuna och Stockholm). Huddinge har förhållandevis låga driftskostnader per invånare och samtidigt en mindre andel aktiva låntagare än fyra av jämförelsekommunerna (Järfälla, Nacka, Sollentuna och Stockholm).

Jämförelsen tar inte hänsyn till socioekonomiska skillnader mellan kommunerna. Socioekonomiska faktorer har påverkan på hur och i vilken utsträckning medborgare tar del av folkbibliotekens tjänster.

Diagram 1. Andel aktiva låntagare av befolkningen (%) och driftskostnad per invånare 2019.

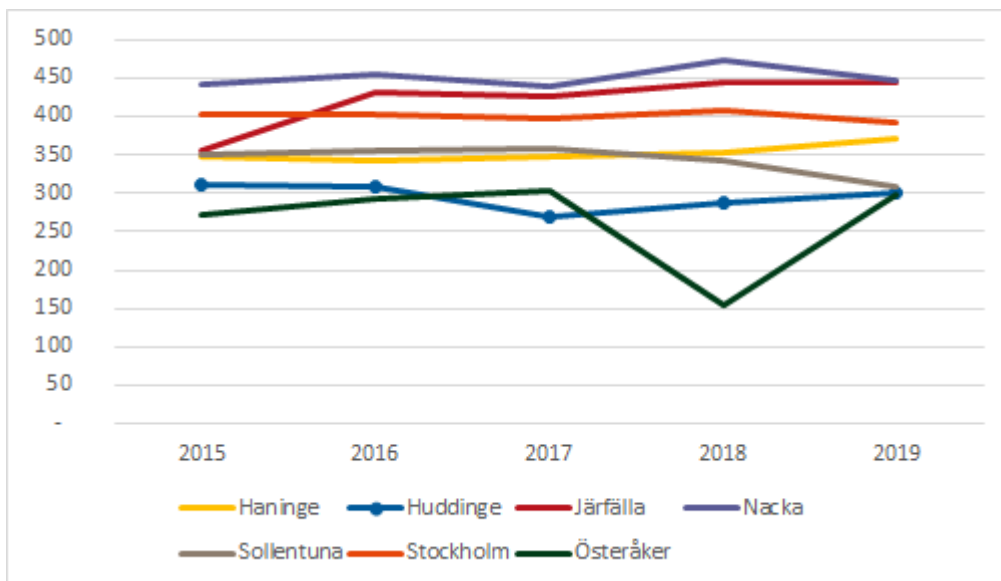
Oförändrade kostnader per invånare i löpande priser

Under perioden 2015-2019 har driftskostnaderna per invånare för folkbiblioteken i Huddinge minskat något. Bara Österåker har lägre kostnader 2019 än Huddinge. Även Sollentuna och Stockholms kommuner har minskat kostnaderna. I de övriga jämförelsekommunerna har kostnaderna ökat något.

Under 2020 följde kultur- och fritidsförvaltningen upp ett stort antal nyckeltal avseende resultat för åren 2017-2019 i jämförelse med de beslutade kommunerna. I analysen uppmärksammades att i relation till kommunens storlek är kostnaderna för bibliotekslokaler vid jämförelser låga i Huddinge. Det kan dels förklaras av storleken på bibliotekslokalerna och dels på deras lokalisering. Bibliotek förlagda till centrurnära lägen och i anslutning till kollektivtrafik och kommersiell service innebär högre lokalkostnader.

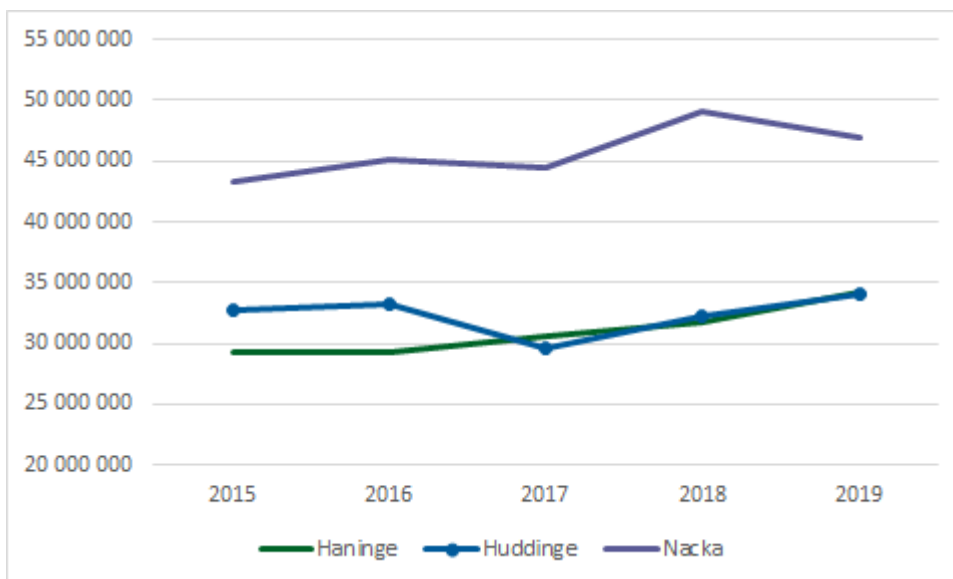
Driftskostnaderna som analysen bygger på avser de faktiska kostnaderna, inte de budgeterade. De förra har överstigit de senare under perioden, vilket har möjliggjorts genom omfördelning inom ramen för hela förvaltningens budget.

Diagram 2. Driftskostnad för biblioteksverksamheten per invånare (kr).

I diagram 3 jämförs de totala driftskostnaderna för folkbibliotek i Huddinge med Nacka och Haninge som ligger närmast Huddinge beträffande invånarantal (invånarantal 2019: Haninge: 92 095, Huddinge: 112 848, Nacka: 105 189). Nackas driftskostnader är 13 mkr (38 %) högre än Huddinges 2019 (Huddinge: 34 mkr, Nacka: 47 mkr). Haninges driftskostnader 2019 ligger på samma nivå som Huddinges.

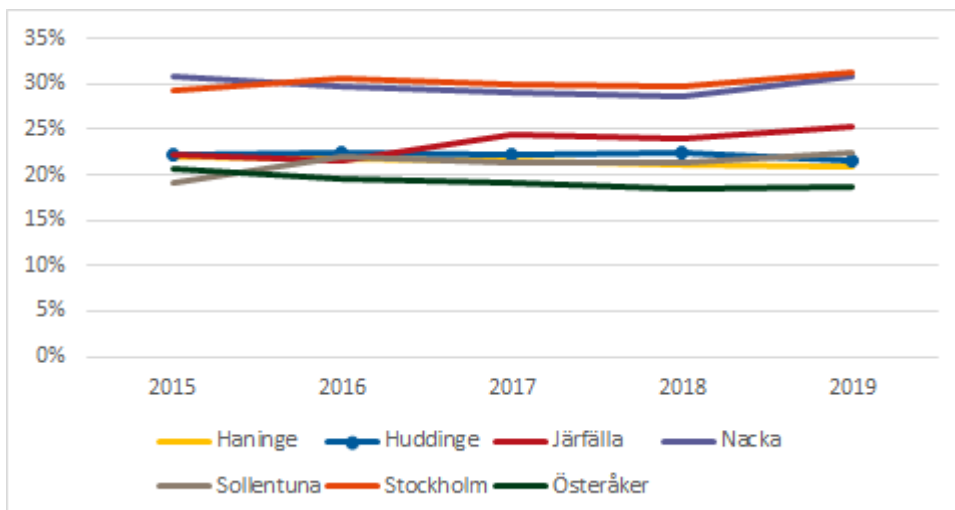
Diagram 3. Totala driftskostnader för biblioteksverksamheten i tre kommuner (kr).

Svag negativ utveckling av andel aktiva låntagare

Under perioden ökade andelen aktiva låntagare i Huddinge fram till 2018. Under 2019 minskade däremot andelen med knappt en procentenhet. Minskningen motsvarar den totala utvecklingen i riket under hela perioden. Även i Haninge, Nacka och Österåker har andelen minskat. I övriga tre kommuner har andelen ökat något. Minskningen i Huddinge kan troligtvis förklaras av förändrad verksamhet under 2019 då Flemingsbergs bibliotek stängdes under en stor del av året till följd av en planerad flytt till Fleminghallen. Dessutom genomfördes en stor om- och utbyggnation av Skogås bibliotek.

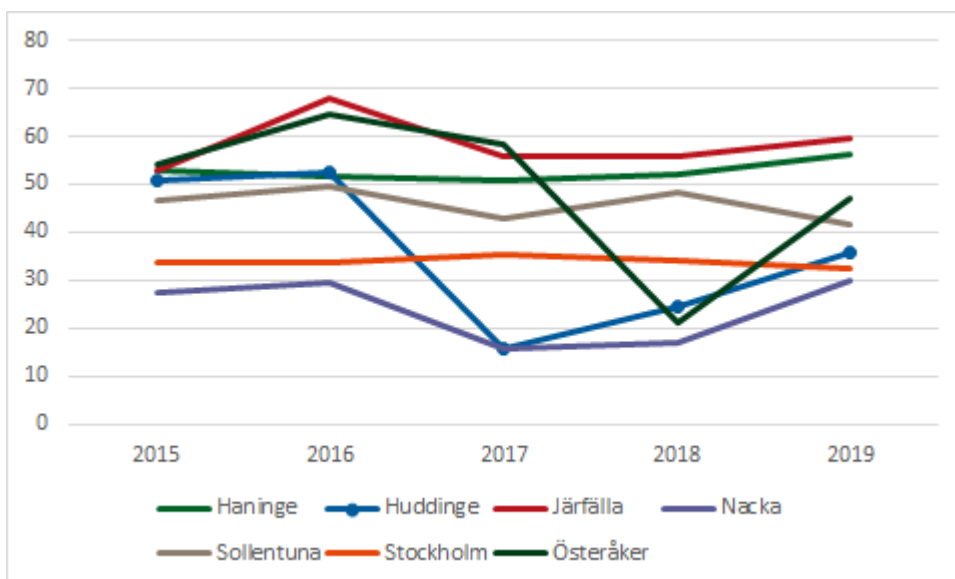
Diagram 4. Andel aktiva låntagare av befolkningen (%).

Kostnad per besök respektive utlån

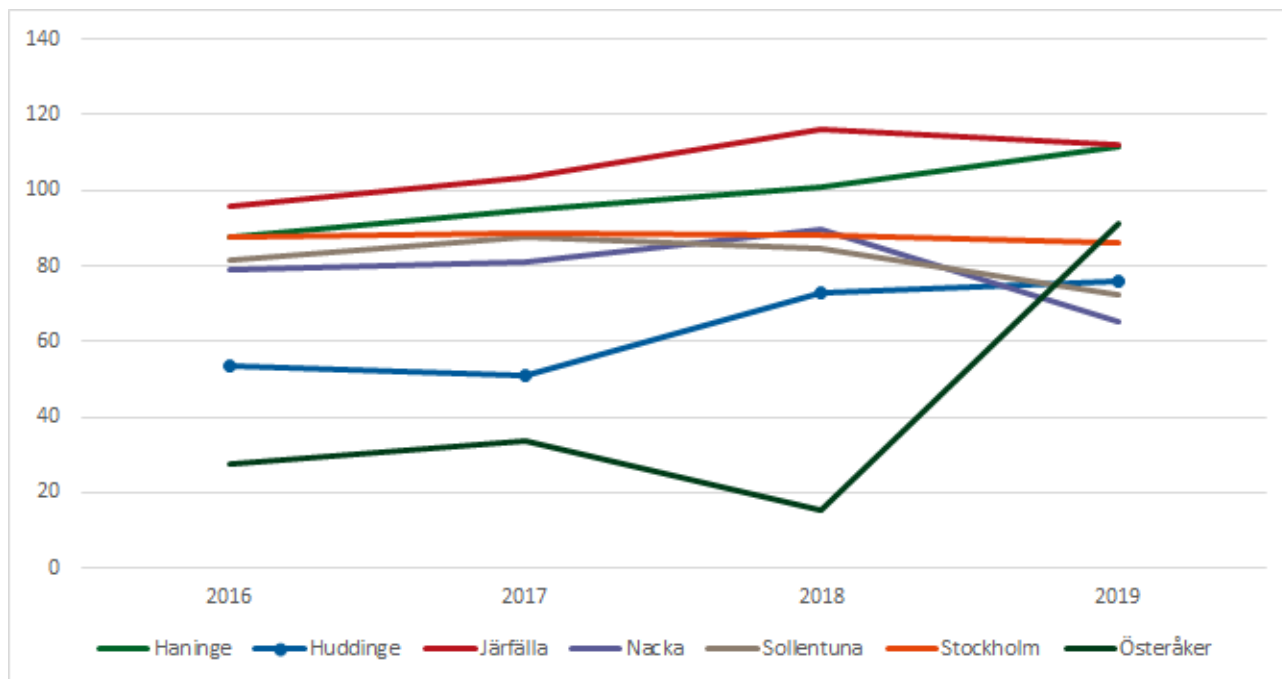
Kultur- och fritidsförvaltningen har beräknat kostnad per besök respektive utlån. Huddinge har relativt låga kostnader per besök (antal fysiska och digitala) tillsammans med Nacka och Stockholm. Det råder viss osäkerhet kring reliabiliteten avseende besöksdata. Med detta sagt går det ändå att skönja vissa intressanta observationer. Exempelvis har Nacka som är den kommun med högst driftskostnader per invånare samtidigt lägst kostnad per besök. Biblioteken i Nacka är i större utsträckning lokaliserade i centrumnära lägen och i anslutning till kollektivtrafik och kommersiell service, vilket kan antas ha en positiv påverkan på antalet besök och utlån.

Diagram 5. Kostnad biblioteksverksamhet per besök (kr).

Även vid beräkningen av driftskostnad per utlån (fysiska och digitala lån) råder viss osäkerhet kring reliabilitet. Med det sagt har Huddinge även här relativt låga kostnader, tillsammans med Nacka och Sollentuna kommuner.

Diagram 6. Kostnad biblioteksverksamhet per utlån (kr).

Undersökningen *Framgångsrik biblioteksverksamhet* bygger på en regressionsanalys av Kungliga bibliotekets folkbiblioteksstatistik (Svensk biblioteksforening, 2012). Undersökningen visar att befolkningens efterfrågan på biblioteket, alltså i hur hög utsträckning invånarna använder sig av bibliotekets olika tjänster, till stor del kan förklaras av driftskostnaden för biblioteken i kommunerna. I de kommuner där biblioteksverksamheten tillförs mer resurser använder sig invånarna av bibliotekens tjänster i större utsträckning.

Analysen ovan överensstämmer delvis med undersökningens resultat. Å ena sidan har Nacka högst driftskostnader och samtidigt lägst kostnad per besök och per utlån. Huddinge har å andra sidan lägst driftskostnader, men ligger samtidigt bland de kommuner som har lägst kostnad per besök och per utlån.

Det fortsatta arbetet kommer att inriktas på att komplettera analysen med resultat från 2020 och därmed dels hur coronapandemin och dels nedläggningen av Trångsunds bibliotek och förändrad verksamhet i Flemingsberg har påverkat resultaten. Förvaltningen kommer även att undersöka möjligheten att bryta ner viss data per biblioteksenhet.

Eventuella åtgärder som är möjliga att vidta under året är i stor utsträckning avhängigt coronapandemin och dess utveckling. Ambitionen är att i delårsrapporten per augusti återkomma till åtgärder som planeras till följd av genomförd analys.